

Gehonoreerde aanvragen Innovatiegelden 2019

1 Dbieb Leeuwarden: Data Detox Kids

Looptijd: 1 jaar

Partners: Fers, welzijnsorganisatie KEARN

Samenwerkingspartners dBieb, KEARN en Fers ontwikkelen een werkvorm, waarmee het onderwerp digitale privacy voor kinderen van 10 tot 14 jaar laagdrempelig en leerzaam bespreekbaar wordt gemaakt. De werkvorm maakt deel uit van de doorontwikkeling van het Data Detox-project van de Friese bibliotheken. Voor kinderen was geen materiaal beschikbaar.

Innovatieraad: Het onderwerp is actueel en bewustwording van je internet- en social-mediagebruik is een belangrijk onderwerp voor bibliotheken. Ten opzichte van andere projecten gerelateerd aan Data Detox is de doelgroep nieuw.

2 Bibliotheek Rotterdam (penvoerder): Gratis maar niet gratis

Looptijd: 2 jaar

Partners: Boekenberg Schiedam, Bibliotheken Kennemerwaard, Gouda, ZOUT, Rotterdam, OBA, Basisbibliotheek Biblionet Groningen en Probiblio. (Werkgroep Gratis bibliotheek)

Het gratis *basis*bibliotheeklidmaatschap gaat uit van een nieuw businessmodel, dat recht doet aan de maatschappelijk – educatieve bibliotheek. De klanten komen in beeld als ze gebruik maken van diensten van de bibliotheek en ze zijn niet meer anoniem. Deelnameaantallen worden bekend en klanten zijn zichtbaar voor de bibliotheek.

Uitgangspunt is een gratis (basis)lidmaatschap dat overal feitelijk hetzelfde is en voor iedereen bereikbaar zonder een financiële drempel. En daarnaast een pluspakket dat elke bibliotheek lokaal kan vullen, waardoor het gratis basislidmaatschap gedifferentieerd kan worden ingevoerd.

Haalbaarheidsonderzoek leert dat het gratis lidmaatschap in meer of mindere mate zal leiden tot verminderde inkomsten van de deelnemende bibliotheken. Het project beoogt basislidmaatschap uit te werken om de randvoorwaarden helder te krijgen in de vorm van een businessmodel, gecombineerd met kennisdeling in de sector.

Het project is gericht op de verkenning van de mogelijkheden en de nadere uitwerking van het concept.

Innovatieraad: Het onderwerp is nieuw en belangrijk voor de sector om ook via het abonnement te laten zien waar de bibliotheek voor staat: meer dan alleen boeken. Het doel is om drempels weg te halen voor de gebruiker. Het is door de veranderende rol van de bibliotheek een overstijgend vraagstuk dat recht moet gaan doen aan de brede impact van de bibliotheek. Het gaat om een businessmodelinnovatie. Niet voor alle bibliotheken op dezelfde wijze aantrekkelijk, omdat het kan leiden tot een verschuiving van je gebruikersinkomsten. Daar staat tegenover dat de wijze van invullen wordt nadrukkelijk vrijgehouden: het gaat om een gratis *basis*lidmaatschap. Lokaal kan worden bezien wat er wel of niet onder valt.

3 Bibliotheek Midden-Brabant (BMB): Monitor van de Stad

Looptijd 2 jaar

Partners: w.o. Gemeente Tilburg, Tilburg University, Telos, Dear Futur, Fresheads, GGD, KennisCloud en lokale partners/community's.

Kern van het project is om vanuit de SDG's en het lokale leefklimaat burgers te activeren op basis van data.

De Monitor van de Stad is een programmalijs die de ontwikkeling van de stad met betrekking tot de duurzaamheidsdoelen zichtbaar maakt. Tilburgers worden actief betrokken bij hun stad door aan de slag te gaan met big data. Inwoners, overheid en organisaties doen mee aan dataverzameling en analyse, onder meer door het zelf bouwen en plaatsen van sensoren m.b.v. het thingsnetwork en LoRra-gateways om de data te verzamelen. De bibliotheek faciliteert de analyse en de visualisatie in samenwerking met Tilburg University. Samen met lokale partners worden hackatons, workshops, meet-ups georganiseerd om data te verzamelen, analyseren en visualiseren en hierover het gesprek te voeren. De bibliotheek is het centrale punt, aanjager, verbinder en programmamaker. Er komt een online platform waarop de data worden gevisualiseerd. De methodiek is overdraagbaar.

Innovatieraad: De combinatie van werken met big data en community-building is nieuw, in het algemeen en zeker in de bibliotheeksector. Het doel van het project is om data levend te maken. Mensen gaan zelf meten; het project heeft veel potentie qua technologie en het betrekken van mensen bij hun omgeving. Kern van het project is de dataverzameling door burgers met het oog op de duurzaamheidsdoelen SDG's. Opschaling kan, maar wellicht niet overal, omdat er voor de uitvoering een hogeschool of universiteit in het werkgebied aanwezig moet zijn waar mee moet worden samengewerkt.

4 Bibliotheek CODA: BioDesignLab

Looptijd: 2 jaar

Het BioDesignLab is een openbare werkplek die technieken en toepassingen van biotechnologie toegankelijk maakt voor iedereen. In de zogeheten community-labs kan men zelf aan de slag om zo bij te dragen aan hergebruik, duurzaamheid en een groenere (leef)wereld. Het project is een doorontwikkeling van het idee makerplaatsen naar de thematiek van duurzaamheid en circulaire economie.

De bibliotheek dient als een openbare plek waar men met elkaar in gesprek kan over deze ontwikkelingen en veranderingen. Dit leidt tot over te dragen projecten en activiteiten: de duurzame Bibliotheek Starterskit.

Innovatieraad: Het vraagstuk van duurzaamheid in de bibliotheeksector is nieuw; buiten de sector gebeurt al veel. Dit project zal bibliotheken helpen om in de programmering en het aanbod invulling te geven aan het onderwerp. Het plan is goed opgebouwd, heeft breedte en de slagingskans is groot. Het project zal inspirerend zijn voor andere bibliotheken.

5 Bibliotheek Dommeldal: Podcastbende

Looptijd 1 jaar

Partners: Biblioplus, professionele radiomakers

Podcast of radio maken betekent actief bezig zijn met taal, verhalen en media. Podcast luisteren, betekent op een andere manier taal verwerven, verhalen beleven en media benutten. Bibliotheek Dommeldal wil workshops Podcast maken ontwikkelen vóór en dóór kinderen van groep 6 tot en met groep 8.

De mogelijkheden voor kinderen zijn groot: een hoorspel maken; moppen vertellen; interviewen; een quiz; een eigen luisterboek; een jingle maken; gedichten voordragen en alles wat kinderen nog meer bedenken. De workshops worden in cocreatie gemaakt met professionele radiomakers met professionele apparatuur. Boeken en verhalen vormen de belangrijkste uitgangspunten voor de te maken audio.

Podcastbende gaat deel uitmaken van het Techlab in Oost-Brabant. Dit is een regionaal samenwerkingsverband waar activiteiten, de begeleiding daarvan en de materialen met elkaar gedeeld worden. Er wordt een draaiboek en implementatieplan opgeleverd voor andere bibliotheken, toe te passen met behulp gezamenlijke apparatuur die regionaal aangeschaft of gehuurd wordt.

Innovatieraad: Radiomaken op zich is niet nieuw in de bibliotheeksector, maar de rol van kinderen is dat wel. Ze krijgen een rol in de verschillende facetten van radiomaken en journalistiek. De actieve rol van de kinderen en de professionele radiomakers maken het project interessant voor veel bibliotheken.

6 Bibliotheek Gelderland-Zuid (OBGZ): Buiten zinnen

Looptijd: 2 jaar, gedeeltelijke financiering vanwege de uitputting van het budget.

Buiten zinnen is bedoeld voor het creëren van een on- en offline traject en platform voor talentvolle en schrijfpluistige jongeren en jong volwassenen (16 – 30 jaar) en hen op deze wijze aan de bibliotheek binden. In 2017 heeft de OBGZ 'Buiten zinnen' in het leven geroepen: een jaarlijks terugkerend festival waar jongeren en jongvolwassenen kennismaken met literatuur in al haar facetten.

Bedoeling is om door te groeien als platform en ontwikkelingstraject met een aantal programmalijnen.

Via podcast worden workshops 'Creative writing' en 'Voordragen' gegeven. De resultaten worden ten gehore gebracht tijdens een BuitenZinnen-avond, waar ze worden opgenomen en verwerkt tot podcasts. Daarnaast zijn er workshops 'Schrijven voor Instagram' en 'Taal en vormgeving', waarop de deelnemers hun tekst en beeld een filmmaker tot een Instapost maken. Voor Youtube maken talentvolle jonge schrijvers samen met een professionele filmmaker een promotiefilmpje van zichzelf. Er worden andere filmpjes gemaakt en gepost. Ook verschijnt er materiaal in druk.

Innovatieraad: Jongeren verzamelen rond het onderwerp 'creatief schrijven' is een nieuwe activiteit voor openbare bibliotheken. Het doel is om jongeren op een moderne manier met schrijven in aanraking te laten komen. Hierbij wordt ingezet op social media, om zo dichtbij de leefwereld van jongeren te komen. Dit is een bestaand project dat gestart is als een succesvol festival. Idee is om het nu verder te ontwikkelen naar een structurele aanpak. Dat is interessant, ook voor andere bibliotheken. Er zit een zeker risico in, omdat een succesvol festival niet per se tot een succesvolle structurele aanpak hoeft te leiden.